

PROTOKOL DELA V ČASU EPIDEMIJE COVID-19 V VRTCU IDRIJA

- **HIGIENSKA PRIPOROČILA ZA VSE
ZAPOSLENE V VRTCU IN OTROKE**
 - **PRIPOROČILA ZA STARŠE**
 - **NAČRTOVANJE VZGOJNO-
IZOBRAŽEVALNEGA PROCESA**

**Priloga 1: HIGIENSKA PRIPOROČILA ZA
KUHINJE VRTCEV IN PREVOZ HRANE**

**Priloga 2: HIGIENSKA PRIPOROČILA ZA
ČIŠČENJE IN PRALNICO**

1. NAMEN

Dokument predstavlja časovno sistematiziran načrt pripravljenosti, odzivanja in ukrepov, ki nas čakajo ob odpiranju in nadaljnjem delovanju vrtca z namenom preprečevanja širjenja COVID-19 in drugih nalezljivih boleznih.

Vir okužbe v vrtcu so lahko otroci, zaposleni ali starši. Zato morajo vsi upoštevati osnovna načela preprečevanja širjenja okužb sorazmerno trenutni epidemiološki situaciji.

2. SPLOŠNA PRIPOROČILA ZA PREPREČEVANJE BOLEZNI

Za vzdrževanje splošne odpornosti je potreben ustrezen počitek in spanec, zdrava prehrana, redna telesna aktivnost in gibanje na zraku.

Osebe vrtcev mora poleg higiene rok in higiene kašlja pri sebi nadzirati in zagotavljati podporo otrokom pri izvajanju in vzdrževanju dobrih higienskih navad.

3. SPREMLJANJE ZDRAVSTVENEGA STANJA ZAPOSLENIH IN OTROK

Za zaščito tako osebja kot otrok pred okužbo s SARS-CoV-2 je potrebno, da v vrtec tako otroci kot delavci prihajamo brez znakov prehladnih obolenj.

V primeru pojava spodnjih simptomov ostanemo doma in se posvetujemo z osebnim zdravnikom:

- (lahko le blago) zvišana telesna temperatura,
 - suh kašelj,
 - bolečine v mišicah in sklepih,
 - mrazenje,
 - utrujenost,
 - slabo počutje,
 - bolečine v žrelu,
 - driska,
 - bruhanje,
 - izcedek iz nosu,
 - težko dihanje.
- } najpogostejša znaka

4. PRIPOROČILA ZA VSE DELAVCE VRTCA

Med delovnim procesom je potrebno upoštevati ukrepe za zmanjšanje možnosti prenosa virusa in širjenja okužb:

- Zaposleni redno spremljamo svoje zdravstveno stanje. V primeru pojava znakov, ki bi lahko kazali na bolezen se posvetujemo z osebnim zdravnikom in ostanemo doma. Obvestimo vodstvo vrtca o odsotnosti in navedemo vzrok.
- Če je mogoče, ne uporabljamo javnega prevoza.
- Redno in temeljito umivanje rok s toplo vodo in milom.
- **Ob vstopu v vrtec je obvezno razkuževanje rok.**
- Z rokami se ne dotikamo obraza (oči, nosu in ust), ker si lahko z različnih površin virus zanesemo v telo.
- Izogibamo se tesnim telesnim stikom. Če je le možno, upoštevamo varnostno razdaljo 1,5 -2 m.
- Upoštevamo pravilno higieno kašlja (preden zakašljamo/kihnejo, si pokrijemo usta in nos s papirnatim robčkom ali zakašljamo/kihnejo v zgornji del rokava). Uporabljeni papirnat robček po vsaki uporabi odvržemo med odpadke. Nato si umijemo roke s toplo vodo in milom. V primeru, da voda in milo nista dostopna, si roke razkužimo z namenski razkužilom za roke.
- **Pri uporabi razkužil smo pozorni na njihovo uporabo – razkužila za roke se uporabljajo izključno za razkuževanje rok, razkužila za površine pa za razkuževanje površin, opreme in nikakor ne razkuževanju rok.**
- **Prostore večkrat dnevno prezračujemo za 5-10 minut (na stežaj odprta okna).**
- Izogibamo se pozdravom z dotikanjem.
- **Drugi delavci vrtca vstopajo v prostore, kjer se zadržujejo otroci le v nujnih primerih. Pred vstopom si obvezno umijejo roke ali si jih razkužijo. Med zadrževanjem v prostoru uporabljajo zaščitno masko.**
- Če je le možno, v dnevni zaposleni ne prehajajo med enotami (razen hišniki.)

5. PRIPOROČILA ZA STROKOVNE DELAVCE VRTCA

- **Vsi strokovni delavci morate ponovno podpisati Soglasje osebe k obveznosti prijavljanja bolezni, ki se lahko prenašajo z delom.**
- Strokovni delavci si ob vstopu v vrtec razkužite roke
- Pri delu ne nosite nakita na rokah.
- Igralnice pred prihodom otrok in po njihovem odhodu ter večkrat dnevno (priporočljivo vsako uro) temeljito prezračite za 5-10 minut – na stežaj odprta okna.
- Otroke sprejemajte v igralnici. (Starši otroka pripeljejo do igralnice).
- Starši se po navodilih ne dotikajo kljuk. Če se to vseeno zgodi, razkužite kljuko vrat v igralnico.
- Posteljnino pošiljajte v pralnico tedensko.

- Po vsaki uporabi **igrač**e operite oz. razkužite. Čistilo pustite delovati 5 minut, nato igrače obrišete. Suhe igrače shranite nazaj na police. Izplakovanje ni potrebno. Prav tako po vsaki uporabi s čistilom obrišite vsa uporabljena **pisala**.
- **Mizice čistite z detergentom za mize, razkužite pred obroki.**
- Igrače, ki jih je težje čistiti, začasno odstranite.
- Upoštevajte večjo razdaljo med ležalniki ali uporabite obratni položaj otrok (glava-noge ob počitku).
- Zagotavljajte in spodbujajte otroke k zadostnemu pitju tekočin. **Otroci naj pijejo v oddelku.**
- Površine, ki se jih dotikamo z rokami - mize, police, kljuke, stikala, domofoni, telefon, WC deske, gumbi na WC - kotličkih.... čistite oz. razkužite večkrat dnevno.
- Knjige umaknemo iz dosega otroških rok.
- Previjanje otrok naj poteka kakor običajno, to je v treh fazah postopka menjave plenice: priprava, menjava in čiščenje. Menjava plenice poteka z rokavicami za enkratno uporabo. Za nego uporabljamo krpice za enkratno uporabo. Roke si je potrebno umiti trikrat: pred začetkom, po menjavi plenice in po čiščenju in dezinfekciji previjalne mize.
- **Poskrbite da v toaletnih prostorih ne bo prišlo do mešanja otrok iz različnih skupin.**
- Poskrbite za hitro in učinkovito čiščenje izbruhanine, blata ali ostalih telesnih izločkov. V primeru onesnaženja površin v prostoru s človeškimi izločki (urin, blato, izbruhanina ali druga telesna tekočina) najprej onesnaženo področje pokrijte z vpojnimi papirnatimi brisačami in prelijte z razkužilom za površine. Izloček odstranimo, površino pa očistimo in razkužimo. Pri delu uporabljamo zaščitne rokavice za enkratno uporabo in zaščitno masko. Med čiščenjem zračimo prostor. Papirnate brisače in rokavice za enkratno uporabo odložite v vreče za komunalne odpadke. Onesnaženo perilo skrbno odložite v vrečko za umazano perilo. Temeljito si operite roke z vodo in tekočim milom. Roke si popolnoma osušite s papirnatimi brisačkami. Osušene roke nato še razkužite.
- Ne glede na vremenske razmere naj večji del dejavnosti poteka na prostem. **Igral na igrišču ne uporabljajte. Otroci različnih skupin se naj ne družijo.**
- Izogibajte se druženju in združevanju z ostalimi otroki v vrtcu.
- Ko iz kuhinje prejmete voziček pred vrata igralnice, obvezno razkužite ročaj vozička. Voziček prepeljite v igralnico. Otrokom obroke razdelite strokovne delavke. Otroci naj pred vozičkom za hrano ne stojijo in čakajo. Preden pomagata drugemu otroku pri hranjenju si morate umiti ali razkužiti roke. Ker ne morete vzdrževati medsebojne razdalje, se izogibajte položaju, kjer sta oba obraza v isti višini.
- Pri malici naj otroci z rokami ne posegajo v skupno skledo ali krožnik za sadje. Vsak naj prejme svoj kos sadja (razrezan, če je potrebno).
- Začasno se ukinja shranjevanje popoldanske malice v plastičnih škatlah. Otroci, ki malice ne bodo pojedli v vrtcu, jo bodo domov odnesli v papirnati vrečki.
- Otroke je potrebno seznanjati z načinom prenosa bolezni, s higieno rok in kašlja preko zloženek, plakatov, s predstavitvami na otrokom razumljiv način.
- Otroke učite, da si, preden zakašljajo ali kihnejo, pokrijejo usta in nos s papirnatim robčkom, ki ga nato odvržejo v koš za smeti.

- Če nimajo robčka, naj kašljajo ali kihajo v zgornji del rokava.
- Po kašljanju, kihanju in brisanju nosu, naj si otroci vsakič umijejo roke. **Otroci si rok ne razkužujejo.**
- Po kašljanju, kihanju in brisanju nosu, si strokovne delavke vsakič umijejo roke. V primeru, da voda in milo nista dostopna, za razkuževanje rok uporabimo namensko razkužilo za roke z najmanj 60 % alkohola. Otrokom na sprehodu umazane roke obrišemo z vlažilnimi robčki.
- Roke si vedno umivajte z milom in toplo tekočo vodo.
- Otroke vedno spremljajte v sanitarije (uporaba stranišča, toaletnega papirja, umivanje rok, papirnate brisače).
- **Delo v kabinetu načrtujte tako, da je v kabinetu samo ena oseba. Vsaka oseba po končanem delu razkuži računalniško tipkovnico in miško.**
- Stopnišče uporabite samo v nujnih primerih, npr. ko morate s skupino otrok dostopati do igrišča ali skupnega prostora. Skupni prostor uporabljajte samo v nujnih primerih, ko dejavnosti ne morete opraviti drugje.
- Z namenom zagotavljanja izvedbe ustreznih higienskih ukrepov in varovanja zdravja, mora vsaka skupina, ki želi koristiti skupni prostor, termin koriščenja predhodno sporočiti in uskladiti z organizacijsko vodjo.
- Prostor po uporabi temeljito prezračite, očistite in razkužite.
- **Uporaba maske je v prostorih vrtca obvezna.** Nosite jo tudi ob srečavanju s starši in z drugimi sodelavci. V igralnici ob stalni skupini maska ni obvezna.
- **Pred odhodom domov se obvezno preoblecite in temeljito umijte roke.**

6. PRIPOROČILA ZA OTROKE

- V vrtec sprejemamo le zdrave otroke.
- Otroci ne nosijo mask.
- Roke si pod nadzorom umivajo z milom in toplo vodo.
- Rok si otroci ne razkužujejo.
- V kotičkih naj bodo manjše stalne vzgojne skupine otrok.
- Otroci s seboj ne nosijo igrač in knjig od doma (izjema dude in »ninice«).
- Otroci naj si igrač med seboj ne delijo.

OBRAVNAVA PRIMERA S SUMOM NA COVID-19 V VRTCU

V kolikor se pri otroku kažejo simptomi: kašelj, izcedek iz nosu, povišana telesna temperatura ipd., ki lahko kažejo na okužbo s korona virusom, otroka premestimo v drug prostor namenjen izolaciji otrok in pokličemo starše, da nemudoma pridejo ponj.

Oboleli otrok naj uporablja samo določene sanitarije in umivalnik. Drugi otroci naj teh sanitarij ne uporabljajo!

Tesne stike zmanjšamo na minimum. V kolikor to ni mogoče, in je potreben tesen stik z otrokom, naj bo zaposleni posebno pozoren na higieno rok. Po vsakem stiku z otrokom in pred kakršnim koli dotikanjem obraza ali sluznic je potrebno roke temeljito umiti in razkužiti. Med pestovanjem naj bo otrok z obrazom obrnjen stran od zaposlenega.

Ko starši otroka odpeljejo, strokovna delavka temeljito prezrači prostor, se preobleče v svežo delovno obleko, si temeljito umije roke in se vrne nazaj v oddelek. Prostore kjer se je gibal bolan otrok, čistilka temeljito počisti in izvede dezinfekcijo.

Če je pri otroku nato potrjena okužba COVID-19, starši o tem obvestijo vzgojitelja. Vzgojiteljica o tem takoj obvesti vodstvo vrtca in OPZHR.

Če pri sebi strokovna delavka opazi vročino in znake akutne okužbe dihal, se umakne z delovnega mesta in pokliče izbranega zdravnika. V primeru, da je COVID-19 pozitivna, o tem obvesti vodstvo in OPZHR.

Prostore, kjer se je gibala obolela strokovna delavka, se najprej temeljito prezrači, počisti in izvede dezinfekcijo.

PRIPOROČILA ZA STARŠE OB PRIHODU IN ODHODU IZ VRTCA V ČASU EPIDEMIJE COVID-19

1. Zdravstvene omejitve

V primeru, da je v družini ali v istem gospodinjstvu drug otrok, mladostnik ali odrasla oseba, ki ima znake bolezni, se otroku odsvetuje vrnitev v vrtec. Starši se posvetujte z izbranim osebnim zdravnikom.

2. Pred prihodom v vrtec

Prihod otroka v vrtec je potrebno predhodno najaviti. Ob prihodu je potrebno prinesiti podpisano Izjavo staršev pred vstopom otroka v vrtec ob sproščanju ukrepov za zaježitev širjenja COVID-19 (Priloga 3 – navodila NIJZ). Starši spremljajte zdravstveno stanje otroka. V primeru, da otrok zboli, ga v vrtec ne pripeljete in nas o tem obvestite.

3. Prihod v vrtec

Ob prihodu in odhodu v vrtec, iz vrtca, morajo starši z otrokom vzdrževati potrebno razdaljo (1,5 – 2m) do vzgojiteljice, drugih otrok in staršev. To velja tudi za ostale prostore. V vrtcu je za starše obvezno nošenje maske, ob vstopu si morajo razkužiti roke. Strokovna delavka otroku ob prevzemu umije roke z milom in toplo vodo. **Otroci si rok ne razkužujejo.**

Rezervna oblačila za otroka prinesete kot običajno. S seboj imejte plastično vrečko za umazana in mokra oblačila.

Otroka naj pripelje v vrtec zdrava odrasla oseba iz istega gospodinjstva. Za prihod do vrtca odsvetujemo uporabo javnega prevoza.

Previjalne mize v garderobi začasno niso uporabi.

4. Igrače in dude

V vrtec naj otroci ne prinašajo igrač in knjig od doma. V primeru da otrok potrebuje »ninico«, ali dudo, jo pustite v garderobi na otrokovem znaku. Otrok jo bo prejel v času počitka.

5. Primer s sumom na COVID-19 v vrtcu

V primeru, da otrok zboli in dobi vročino ter druge znake akutne okužbe dihal, ga bomo izolirali v poseben prostor. O obolelosti otroka vas bomo obvestili in vas prosili, da pridete ponj v najkrajšem možnem času. Ob potrjeni nalezljivi bolezni vrtec o tem obvestite. V primeru potrjenega COVID-19 bo vrtec obvestil NIJZ, ki bo vodil epidemiološko preiskavo.

IZJAVA STARŠEV PRED VSTOPOM OTROKA V VRTEC Ob sproščanju ukrepov za zaježitev širjenja COVID-19

Moj otrok _____ (ime in priimek otroka)

1. V zadnjih 14 dneh ni imel kateregakoli od naslednjih simptomov /znakov: povišana telesna temperatura, kašelj, glavobol, slabo počutje, boleče žrelo, nahod, težko dihanje (občutek pomanjkanja zraka), driska oz. je bil v tem obdobju zdrav;
2. V zadnjih 14 dneh ni bil v stiku z osebo, pri kateri je bila potrjena okužba SARS-CoV-2.
3. Če se bodo pri mojem otroku pojavili zgoraj navedeni znaki/simptomi ali bo potrjena okužba s SARS-CoV-2 pri osebi, ki z otrokom biva v istem gospodinjstvu (najpogosteje družinski član), bo otrok ostal doma.

Kraj in datum: _____

Podpis: _____

Če vaš otrok zboli z zgoraj navedenimi znaki/simptomi ali bo potrjena okužba s SARS-CoV-2 pri osebi, ki z otrokom biva v istem gospodinjstvu (najpogosteje družinski član), naj ostane doma in omeji stike z drugimi ljudmi. Če je otrok bolan, za nadaljnja navodila pokličite otrokovega izbranega ali dežurnega zdravnika. V primeru potrjene okužbe v družini ali drugega tesnega stika z okuženo osebo boste nadaljnja navodila prejeli od epidemiološke službe.

Priporočamo vam, da otrok omeji stike s starejšimi (npr. s starimi starši) in osebami s pridruženimi kroničnimi boleznimi ali imunskimi pomanjkljivostmi, saj so le-ti bolj ogroženi za težak potek bolezni. Druženje otrok namreč poveča tveganje za okužbo otroka.

Osnovne informacije o COVID-19

Okužba z virusom SARS-CoV-2 lahko povzroči koronavirusno bolezen 2019 oz. COVID-19. Inkubacijska doba (čas med okužbo in pojavom bolezni) je lahko do 14 dni, povprečno približno 6 dni. Bolezen se najpogosteje kaže z znaki/simptomi okužbe dihal, to je s slabim počutjem, utrujenostjo, nahodom, vročino, kašljem in pri težjih oblikah z občutkom pomanjkanja zraka. Pri približno 80 % okuženih bolezen poteka v lažji obliki. Pri otrocih je potek bolezni praviloma lažji, tveganje za težek potek in zaplete pa se poveča pri starejših (zlasti starejših od 60 let) in osebah s pridruženimi boleznimi, kot so srčno-žilne bolezni, bolezni pljuč, jeter, ledvic, sladkorna bolezen, imunske pomanjkljivosti ipd. Za težji potek bolezni je značilna pljučnica. Za potrditev ali izključitev okužbe s SARS-CoV-2 je potrebno mikrobiološko testiranje. Okužba s SARS-CoV-2 se med ljudmi prenaša kapljično, z izločki dihal. Za prenos potreben tesnejši stik z bolnikom (razdalja do bolnika manj kot 1,5 m). Okužba je možna tudi ob stiku s površinami, onesnaženimi z izločki dihal. Za preprečevanje okužbe je tako najpomembnejša dosledna higiena rok in kašlja. Podrobna navodila za preprečevanje okužbe in več informacij na spletni strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje: <https://www.nijz.si/sl/koronavirus-2019-ncov>

Priloga 1

HIGIENSKA PRIPOROČILA V ČASU EPIDEMIJE COVID-19

KUHINJA IN TRANSPORT HRANE

1. SPLOŠNI UKREPI, KI VELJAJO ZA VSE ZAPOSLENE MED DELOVNIM PROCESOM

Med delovnim procesom je potrebno upoštevati ukrepe za zmanjšanje prenosa virusa in širjenja okužb:

- Zaposleni redno spremljamo svoje zdravstveno stanje. V primeru pojava znakov, ki bi lahko kazali na bolezen se posvetujemo z osebnim zdravnikom in ostanemo doma. Obvestimo vodstvo vrtca o odsotnosti in navedemo vzrok.
- Če je mogoče, ne uporabljamo javnega prevoza.
- Redno in temeljito umivanje rok s toplo vodo in milom.
- **Ob vstopu v vrtec je obvezno razkuževanje rok in nošenje maske.**
- Z rokami se ne dotikamo obraza (oči, nosu in ust), ker si lahko z različnih površin virus zanesemo v telo.
- Izogibamo se tesnim telesnim stikom. Če je le možno, upoštevamo varnostno razdaljo 1,5 -2 m.
- Upoštevamo pravilno higieno kašlja (preden zakašljamo/kihnemo, si pokrijemo usta in nos s papirnatim robčkom ali zakašljamo/kihnemo v zgornji del rokava). Uporabljeni papirnat robček po vsaki uporabi odvržemo med odpadke. Nato si umijemo roke s toplo vodo in milom. V primeru, da voda in milo nista dostopna, si roke razkužimo z namenski razkužilom za roke.
- **Pri uporabi razkužil smo pozorni na njihovo uporabo – razkužila za roke se uporabljajo izključno za razkuževanje rok, razkužila za površine pa za razkuževanje površin, opreme in nikakor ne razkuževanju rok.**
- **Prostore večkrat dnevno prezračujemo za 5-10 minut (na stečaj odprta okna).**
- **Izogibamo se pozdravom z dotikanjem.**
- **Drugi delavci vrtca vstopajo v prostore, kjer se zadržujejo otroci, le v nujnih primerih. Pred vstopom si obvezno umijejo roke ali si jih razkužijo. Med zadrževanjem v prostoru uporabljajo zaščitno masko.**
- Če je le možno, v dnevu ne menjavamo lokacij.

2. NAVODILA PRI PREVZEMU IN RAVNANJU Z EMBALAŽO ŽIVIL IN DRUGIH IZDELKOV

Embalažo živil in drugih izdelkov, ki jih prevzamemo od dobavitelja, smatramo kot potencialno onesnaženo. Pri prevzemanju in rokovanju z embalažo živil in drugih izdelkov postopamo:

1. Pri dostavi živil in drugih izdelkov je prisotna samo ena zaposlena oseba.
2. Ta zaposlena oseba mora pred prevzemom poskrbi za lastno varnost – najprej si temeljito umije roke z vodo in milom, roke si osuši s papirnatimi brisačami, osušene roke razkuži. Nato si nadene zaščitno masko in predpasnik za enkratno uporabo.
3. Blago mora biti ustrezno zaščiteno (npr. z embalažo, v kartonu ali podobno).
4. Predaja živil in ostalega blaga se vrši pred vhodom. **Dobavitelji naj ne vstopajo v prostore vrtca!**
5. Dobavitelj si mora pred rokovanjem z blagom obvezno razkužiti roke (izjemoma so dovoljene tudi rokavice za enkratno uporabo) in uporabljati masko – sredstva si zagotovi dobavitelj sam. Pri izvedbi naročila blaga pri dobavitelju preverimo kako so

delavci dostave zaščiteni. **V primeru, da dobavitelj pri svojem delu ne uporablja osebne varovalne opreme, ga je potrebno nemudoma opozoriti in nedoslednost javiti v podjetje.**

6. Pri predaji živil in blaga uporabljamo transportne vozičke.
7. Pazimo, da se ne križajo čiste in nečiste poti.
8. Pri celotnem procesu upoštevamo varnostno razdaljo 1,5 - 2 m.
9. Proces prevzema blaga naj bo čim krajši, z upoštevanjem že poznanih higienskih postopkov.
10. Po dotikanju, prijemanju izdelkov, predmetov... se ne dotikamo obraza, zlasti ne oči, ust, nosu.
11. Prevzeto blago (živila) očistimo v prostoru za dostavo.
12. Pakirana živila (v plastično, stekleno in kovinsko embalažo) očistimo in razkužimo.
13. Živila shranjena v dvojni embalaži – zunanjo embalažo odstranimo in zavržemo. Izdelek pakiran v notranji embalaži shranimo na mesto shranjevanja.
14. S sadjem in zelenjavo ravnamo v prostoru za grobo pripravo sadja in zelenjave. Sadje in zelenjavo temeljito operemo in osušimo.
15. Odstranimo zaščitno masko in predpasnik. Odvržemo ju v zabojnik za koš za komunalne odpadke. Temeljito umijemo roke z vodo in milom, roke osušimo s papirnatimi brisačami.
16. Živila shranimo na običajno mesto shranjevanja.
17. Počistimo in razkužimo površine, transportni voziček, dvigalo in ostalo uporabljeno opremo. Očistimo talne površine v prostoru za dostavo in prostoru za grobo pripravo sadja in zelenjave.

3. ROKOVANJE Z ŽIVILI

Kuharsko osebje, strokovni kader, hišniki in ostali zaposleni, ki prihajajo v stik z živili morajo upoštevati ustaljena splošna navodila, ki sicer veljajo za zmanjšanje prenosa povzročiteljev nalezljive bolezni:

- Zaposleni na novo podpišejo izjave (Priloga 1 in Priloga 2 Pravilnika o zdravstvenih zahtevah za osebe, ki pri delu v proizvodni in prometu z živili prihajajo v stik z živili (Ur. l. RS, št. 82/03, 25/09). Priloge so sestavni del HACCP študije.
- Po navodilu iz HACCP načrta se preveri delovanje vseh termometrov, rezultate meritev se zabeleži na ustrezen evidenčni list, ki je priloga HACCP načrta.
- Ne hodijo bolni na delo, o nalezljivi bolezni obvestijo vodjo kuhinje ali OPZHR.
- Se izogibajo osebam, ki kažejo znake okužbe dihal.
- Skrbijo za ustrezno higieno rok in higieno kašlja/kihanja.
- Vodja kuhinje pred pričetkom dela zaposlenim v kuhinji razdeli delo, osebje se pogovori o načinu dela in postopanju v delovnem procesu.
- Obvezno nošenje maske je pri delitvi hrane, zlaganju rokovanju s čisto posodo ter pri obdelavi zelenjave, ki se konzumira surova.
- Nošenje maske je prav tako obvezno pri rokovanju z umazano transportno in jedilno posodo.
- **Zaposleni si pred ravnanjem z gotovimi živili in delitvijo hrane temeljito umijejo roke. Nadenejo si masko in zaščitni predpasnik. Upoštevajo princip ne dotikanja oči, nosu, ust in drugih delov telesa.**

- Surova živila morajo biti strogo ločena od gotovih živil.
- Redno čistijo delovni pribor, opremo in površine, ki so bile v stiku s surovimi živili.
- Sproti odstranjujejo embalažo v kateri so bila živila.
- Ravnati morajo skladno z dobro higiensko prakso in že uveljavljenimi standardi HACCP.
- Medsebojna razdalja med delom v kuhinji vsaj 1,5 – 2 m.
- Obvezna uporaba mask pri razdeljevanju hrane, pospravljanju čiste posode in pri končni obdelavi zelenjave.
- Vse jedi/živila, ki zapustijo kuhinjo morajo biti pokrita s folijo/pokrovom/pokrovko.
- Kuhinja za vsako igralnico pripravi vrč z vodo in po potrebi tudi s čajem ter posodo s čistimi skodelicami in posodo za umazane skodelice.
- Otroci za pitje uporabljajo vrtčevske lončke.
- Vozičke iz kuhinje transportirajo pred oddelke ob določeni uri.
- **Po vsakem delavniku se vse delovne površine razkuži.**

a. REORGANIZACIJA DELA V KUHINJI

Vodja kuhinje mora prerazporediti delo med zaposlenimi tako, da upoštevajo vsa splošna higienska priporočila za preprečevanje okužbe s COVID- 19. Zaposleni v kuhinji morajo v času delitve hrane, zlaganju čiste posode in pripravi gotovih živil ves čas dela obvezno nositi zaščitno masko. Vodja mora delo organizirati tako, da lahko delavci v večjih terminih odhajajo na zajtrk in kosilo, max pa so lahko naenkrat za mizo 3 delavci. Delavci morajo držati varnostno razdaljo drug od drugega min. 2 m.

Sprejem transportnih posod in umazane posode vrši samo ena oseba. Oseba mora nositi masko in predpasnik in je locirana zgolj pri sprejemu posode: posodo očisti v pomivalnici pred vstopom v pomivalni stroj. Oseba, ki je locirana za sprejem umazane posode, ne sme prehajati na čisto posodo in čista opravila, niti se ne sme prosto sprehajati po kuhinji. Obvezno si mora pred prehodom na čiste postopke zamenjati vso zaščitno opremo (sneti predpasnik, rokavice, umiti roke in sneti masko).

Zaposleni morajo ravnati skladno z dobro higiensko prakso in že uveljavljenimi standardi HACCP.

Čiščenje kuhinje poteka po ustaljenem postopku z običajnimi sredstvi. Upošteva se navodila za ravnanje ob prevzemu živil in ostala higienska načela skladno s HACCP sistemom.

4. PREVOZ HRANE

Prevoz hrane izvaja le eden od hišnikov. Pred rokovanjem s transportnimi posodami si temeljito umije in razkuži roke, nadene si zaščitno masko in haljo. Dele transportnega sredstva kjer se prevažata hrana vključno z armaturo očisti in razkuži. Nato naloži transportne posode s hrano v transportno sredstvo. Ko se vrne, ponovno razkuži dele transportnega sredstva kjer se prevažata hrana vključno z armaturo. Odstrani zaščitno masko, sleče haljo in si temeljito umije in razkuži roke.

5. TEHNIČNA OPRAVILA

Hišnik vstopa v prostore kjer se zadržujejo otroci le v nujnih primerih. Pred vstopom si obvezno umije in razkuži roke. Uporablja zaščitno masko.

Priloga 2

HIGIENSKA PRIPOROČILA V ČASU EPIDEMIJE COVID-19

ČIŠČENJE IN PRALNICA

1. SPLOŠNI UKREPI, KI VELJAJO ZA VSE ZAPOSLENE MED DELOVNIM PROCESOM

Med delovnim procesom upoštevamo ukrepe za zmanjšanje prenosa virusa in širjenja okužb:

- Zaposleni redno spremljamo svoje zdravstveno stanje. V primeru pojava znakov, ki bi lahko kazali na bolezen ostanemo doma. Obvestimo vodstvo vrtca o odsotnosti in vzroku odsotnosti.
- Redno in temeljito umivamo roke s toplo vodo in milom.
- Ob vstopu v vrtec obvezno razkužimo roke.
- Z rokami se ne dotikamo obraza (oči, nosu in ust), ker si lahko z različnih površin virus zanesemo v telo.
- Izogibamo se tesnim stikom. Če je le možno, upoštevamo varnostno razdaljo 1,5 m.
- Upoštevamo pravilno higieno kašlja (preden zakašljamo/kihne, si pokrijemo usta in nos s papirnatim robčkom ali zakašljamo/kihne v zgornji del rokava). Uporabljeni papirnat robček po vsaki uporabi odvržemo med odpadke. Nato si umijemo roke z vodo in milom. Če nimamo robčka zakašljamo/kihne v zgornji del rokava.
- Pri uporabi razkužil smo pozorni na njihovo uporabo – razkužila za roke se uporabljajo izključno za razkuževanje rok, razkužila za površine pa za razkuževanje površin, opreme in nikakor ne razkuževanju rok.
- Zaprte prostore redno prezračimo (priporočljivo vsako uro) za 5-10 minut.

2. ČIŠČENJE PROSTOROV

Čiščenje prostorov izvajamo po ustaljenem načrtu čiščenja in z običajnimi čistilnimi sredstvi.

a. ČIŠČENJE V DOPOLDANSKEM ČASU OZ. V ČASU DELOVNEGA PROCESA

Večje tveganje za prenos in pojav okužbe predstavljajo prostori, kjer se zadržuje in izmenja večje število ljudi – hodniki, igralnice, garderobe, sanitarije. Čiščenje igralnic s pripadajočimi sanitarijami izvajajo vzgojiteljice oz. pomočnice vzgojiteljic. V enoti se dogovorite, katera oseba bo čistila skupne prostore.

V dopoldanskem času pogosteje čistimo površine, ki se jih pogosteje dotika večje število ljudi:

- kljuke z okolico na vratih,
 - zvonci, domofon,
 - stikala,
 - garderobne omarice,
 - stopniščne ograje,
 - domofone, telefone,
 - sanitarne prostore, WC deske, gumb za izplakovanje stranišča, pipe na umivalnikih.
-
- V času prihoda otrok ob 9.00 uri in 13. uri skrbi za čiščenje kljuk in okolice na vseh vhodih. Pri delu uporablja zaščitno masko. Po končanem delu si temeljito umije roke.
 - Potem prične s čiščenjem garderob in mokrim brisanjem hodnikov.

- Skrbi za zračenje hodnikov, čiščenje skupnih površin.
- Skrbi za transport umazanega perila do pralnice in obratno transport čistega perila v igralnice.
- Pri delu ne zahaja v igralnice in pripadajoče sanitarije.
- Skrbi za čiščenje v upravno-gospodarskem delu objekta: mokro čiščenje talnih površin, čiščenje in razkuževanje obremenjenih delov (kljuge, okolica vrat, pipe na umivalnikih, stopniščna ograja).
- Čiščenje sobe za osamitev, skupnega prostora, če je v uporabi.

b. ČIŠČENJE PROSTORA ZA OSAMITEV

Pred začetkom čiščenja se čistilka zaščiti z osebno varovalno opremo:

1. temeljito si umije roke,
2. nadene si zaščitno masko,
3. preko delovne obleke si nadene predpasnik za enkratno uporabo,
4. nadene rokavice.

Prostor najprej dobro prezrači (najmanj 1 uro). Med celotnim procesom čiščenja zrači prostor. Z običajnim namenskim čistilnim sredstvom očisti površine. Po končanem čiščenju prostor razkuži z namenskim razkužilom za površine.

Po končanem čiščenju uporabljene krpe odloži v posebno vedro ali plastično vrečko, vsebino razkuži in da v pralnico. Po čiščenju razkuži površine z namenskim razkužilom za površine.

Po končanem čiščenju in razkuževanju sname rokavice, si temeljito umije roke, sname zaščitno masko in predpasnik za enkratno uporabo. Rokavice, zaščitno masko in predpasnik za enkratno uporabo odloži v vrečo za komunalne odpadke na vozičku, vsebino dezinficiramo.

Enak postopek čiščenja uporabi v igralnici, sanitarijah in morebitnih ostalih prostorih, kjer je otrok bival.

c. ČIŠČENJE PRALNICE

Čiščenje pralnice poteka po ustaljenem postopku z običajnimi sredstvi.

3. PRALNICA IN RAVNANJE S PERILOM

Pri ravnanju s perilom mora osebje na mestu nastanka – to je v igralnicah, kuhinji, čistilke ločevati perilo po ustaljenem postopku. Perica mora pri rokovanju s perilom uporabljati zaščitne rokavice, haljo in po potrebi zaščitno masko.